

132.

Rozporządzenie Ministra Skarbu

z dnia 9 stycznia 1928 r.

w sprawie uprawy tytoniu w roku 1928.

Na podstawie art. 6, 7 i 62 ustawy z dnia 1 czerwca 1922 r. o monopolu tytoniowym (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 409) zarządzam co następuje:

§ 1. Uprawa tytoniu dozwolona jest:

1) w małopolskich okręgach uprawy tytoniu, obejmujących powiaty:

- a) w województwie stanisławowskim: horodeński, kołomyjski, kosowski, peczeniżyński, rohatyński, śniatyński, stanisławowski i tłumacki,
- b) w województwie tarnopolskim: borszczowski, buczacki, czortkowski, husiatyński, podhajecki, skałacki, tarnopolski, trembowelski, zaleszczycki i zbaraski;
- 2) w wołyńskim okręgu, obejmującym powiaty województwa wołyńskiego: krzemieniecki, dubieński, zdołbunowski, rówieński, południową część powiatu łuckiego po linię kolei Kowel—Zdołbunów, horochowski i włodzimierski;
- 3) w grodzieńskim okręgu, obejmującym powiaty: grodzieński, wołkowyski i augustowski w województwie białostockim;
- 4) w pomorskim okręgu, obejmującym powiat grudziądzki w województwie pomorskim;
- 5) w śląskim okręgu, obejmującym powiat rybnicki w województwie śląskiem;
- 6) w lubelskim okręgu, obejmującym powiaty: chełmski, hrubieszowski, krasnostawski, tomaszowski i zamojski.

§ 2. Do uprawy tytoniu wymagane jest urzędowe pozwolenie. Pozwolenie to mogą otrzymać rolnicy, którzy zobowiążą się:

- a) uprawiać tytoń co najmniej na przestrzeni gruntu, oznaczonej w § 6;
- b) użyć do uprawy tytoniu nasienia, dostarczonego przez urzędy i zakłady monopolu tytoniowego;
- c) stosować się do przepisów, wydanych w przedmiocie uprawy tytoniu, oraz do pouczeń i wskazówek, udzielonych przez organa, nadzorujące uprawę tytoniu, w sprawie uprawy rośliny tytoniowej, zbioru, suszenia, sortowania i dostawy do wykupu tytoniu;
- d) odprzedać cały zapas wyprodukowanego surowca tytoniowego monopolowi tytoniowemu w wyznaczonych terminach i miejscach po cenach taryfowych, które ustanowi Minister Skarbu.

§ 3. Pozwolenie na uprawę tytoniu może być udzielone tylko tym rolnikom, którzy posiadają zdolność do działań prawnych i którzy prowadzą gospodarstwo rolne zawodowo i samodzielnie.

Osobom, prowadzącym wspólne gospodarstwo rolne, może być udzielone tylko jedno pozwolenie na uprawę tytoniu.

§ 4. Od uprawy tytoniu wyklucza się:

1) osoby skazane prawomocnie za naruszenie przepisów:

- a) w przedmiocie opłat celnych i obrotu towarowego z zagranicą,
- b) w przedmiocie obrotu towarowego z Wolnym Miastem Gdańskiem,
- c) w przedmiocie monopolu tytoniowego;

2) osoby, które, uprawiając tytoń w r. 1927 na podstawie urzędowego pozwolenia, nie zastosowały się do przepisów o uprawie tytoniu lub do zarządzeń, wydanych przez Dyрекcję Polskiego Monopolu Tytoniowego, podległe jej urzędy, zakłady i organa w przedmiocie uprawy tytoniu.

§ 5. Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego upoważniona jest do wyłączenia od uprawy tytoniu miejscowości, położonych w okręgach uprawy tytoniu, wymienionych w § 1, o ile takie wyłączenie okaże się konieczne z powodu trudności w wykonywaniu dozoru nad uprawą tytoniu oraz w przeprowadzeniu wykupu tytoniu dalej z powodu niestosowania się większości plantatorów tytoniu w tych miejscowościach do przepisów i wskazówek w przedmiocie uprawy tytoniu.

§ 6. Urzędy i zakłady monopolu tytoniowego, powołane do udzielania pozwoleń na uprawę tytoniu, mogą odmówić wydania pozwoleń na uprawę tytoniu w miejscowościach, w których pod uprawę tytoniu zgłoszono mniej niż 2 ha gruntu.

§ 7. Najniższy wymiar przestrzeni gruntowej dla uprawy tytoniu ustanawia się:

- 1) dla małopolskich okręgów uprawy na 600 mtr.²,
- 2) dla pozostałych okręgów uprawy na 500 mtr.².

Grunt poddany uprawie tytoniu winien stanowić jedną nierozdzieloną całość.

Wyjątkowo może urząd względnie zakład monopolowy, powołany do udzielania pozwoleń na uprawę tytoniu, zezwolić na uprawę tytoniu w 2 lub więcej oddzielnych kawałkach gruntu o wymiarach jednak nie mniejszych jak oznaczono w ustępie 1-szym niniejszego paragrafu.

§ 8. Do udzielania pozwoleń na uprawę tytoniu powołane są:

1) dla małopolskich okręgów uprawy tytoniu — Inspektorat Uprawy Tytoniu w Zabłotowie oraz Urzędy Wykupu Tytoniu w Borszczowie i Jagielnicy i Państwowa Fabryka Wyrobów Tytoniowych w Monasterzyskach;

2) dla wołyńskiego okręgu — Urząd Wykupu Tytoniu w Krzemieńcu;

3) dla grodzieńskiego okręgu — Państwowa Fabryka Wyrobów Tytoniowych w Grodnie;

4) dla pomorskiego okręgu — Urząd Wykupu Tytoniu w Grudziądzu;

5) dla śląskiego okręgu — Państwowa Fabryka Wyrobów Tytoniowych w Wodzisławiu;

6) dla lubelskiego okręgu — Urząd Wykupu Tytoniu z czasową siedzibą w Warszawie.

§ 9. Zgłoszenia o pozwolenie na uprawę tytoniu w okręgach uprawy tytoniu, oznaczonych w § 1 — należy składać w urzędach względnie zakładach monopolu tytoniowego, wymienionych w § 8, wprost lub za pośrednictwem właściwych zarządów gminnych, najpóźniej do dnia 31 marca 1928 r.

Zgłoszenie ma zawierać:

- a) imię i nazwisko zgłaszającego się;
- b) miejscowość, gminę, powiat;
- c) przestrzeń gruntu, przeznaczoną pod uprawę;
- d) dokładne określenie położenia gruntu, przeznaczonego pod uprawę;
- e) oświadczenie zgłaszającego się, że obowiązuje się stosować do przepisów i zarządzeń, dotyczących uprawy tytoniu.

§ 10. Wójtowie (naczelnicy gmin) obowiązani są zgłoszenia o pozwolenia na uprawę tytoniu, złożone do zarządów gmin, przesłać łącznie z każdej gminy

urzędem względnie zakładom monopolu tytoniowego, powołanym do wydawania pozwoleń na uprawę tytoniu, w terminie oznaczonym w § 9.

§ 11. Urzędy i zakłady monopolu tytoniowego powołane do wydawania pozwoleń na uprawę tytoniu, winny:

- a) jeżeli przeciw udzieleniu pozwolenia nie zachodzi żadna przeszkoda lub wątpliwość, wydać je bezzwłocznie;
- b) jeżeli przeciw udzieleniu pozwolenia zachodzą przeszkody, załatwić natychmiast zgłoszenie odmownie;
- c) jeżeli zachodzą wątpliwości, czy nie istnieją przeszkody przeciw udzieleniu pozwolenia, bezzwłocznie przeprowadzić odpowiednie dochodzenia w porozumieniu z właściwym urzędem skarbowym akcyz i monopolów państwowych i stosownie do wyników tych dochodzeń załatwić zgłoszenie.

§ 12. Wydanie pozwolenia na uprawę tytoniu względnie odmowne załatwienie zgłoszenia winno nastąpić bezwarunkowo tak, żeby zgłaszający otrzymał odpowiedź na zgłoszenie najpóźniej do dnia 15 maja 1928 r.

Urzędy i zakłady monopolu tytoniowego, powołane do wydawania pozwoleń na uprawę tytoniu, zawiadamiają terytorjalnie właściwe urzędy skarbowe akcyz i monopolów państwowych o udzieleniu pozwolenia na uprawę tytoniu imiennymi wykazami, zestawionymi według poszczególnych powiatów, do dnia 31 maja 1928 r.

§ 13. Pozwolenie na uprawę tytoniu ważne jest tylko dla tej osoby, na której nazwisko opiewa, oraz tylko dla gruntu, przestrzeni i gatunku tytoniu, oznaczonych w pozwoleniu.

§ 14. Pozwolenie na uprawę tytoniu może być przeniesione na inną osobę w następujących wypadkach:

- a) gdy podczas uprawy zajdzie zmiana w osobie użytkowcy gruntu, na którym tytoń jest uprawiany, wskutek sprzedaży, wydzierżawienia i t. p., osoba, która pozwolenie otrzymała, obowiązana jest o zaszej zmianie donieść do 8-miu dni właściwemu organowi monopolu tytoniowego, wykonywającemu nadzór nad uprawą tytoniu. Organ ten uwidacznia w pozwoleniu zmianę w osobie plantatora.

W tym wypadku przechodzą na nowego użytkowcę gruntu wszystkie prawa i obowiązki, połączone z posiadaniem pozwolenia;

- b) gdy posiadacz pozwolenia umrze, pozwolenie przechodzi na jego spadkobiercę, lub następcę prawnego. W tym wypadku nie jest wymagane doniesienie o zmianie w osobie plantatora.

§ 15. Osoba, która zrzeka się pozwolenia na uprawę tytoniu, obowiązana jest to pozwolenie najdalej do dnia 30 czerwca 1928 r. zwrócić właściwemu organowi monopolu tytoniowego, wykonywającemu nadzór nad uprawą tytoniu, lub wprost urzędowi względnie zakładowi monopolu tytoniowego, który to pozwolenie wydał.

§ 16. Uprawę tytoniu przez upoważnionego plantatora na innym gruncie, niż wymieniony w pozwoleniu na uprawę tytoniu, uważa się w myśl art. 60 ustawy karnej skarbowej z dnia 2 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 609) za niedozwoloną.

Zmiana gruntu, zgłoszonego pod uprawę tytoniu, na inny może nastąpić tylko za uprzednim zezwoleniem urzędu względnie zakładu monopolu tytoniowego, który wydał pozwolenie na uprawę tytoniu.

Podania o zezwolenie na zmianę gruntu, zgłoszonego pod uprawę tytoniu, na inny należy składać najpóźniej do dnia 15 maja 1928 r.

§ 17. Gdy plantator zwiększa lub zmniejsza przestrzeń gruntu w pozwoleniu oznaczoną, obowiązany jest zawiadomić o tem najpóźniej do dnia 30 czerwca 1928 r. właściwy organ monopolu tytoniowego, wykonywający nadzór nad uprawą tytoniu, a organ ten uwidoczni zmianę tę w pozwoleniu.

§ 18. Zmniejszenie przestrzeni gruntu, zgłoszonej pod uprawę tytoniu, poniżej najniższego wymiaru, przepisanego w § 7, pociągnie za sobą niezależnie od kary przewidzianej w art. 62 ustawy karnej skarbowej wykluczenie plantatora od uprawy tytoniu w roku następnym.

Za usprawiedliwienie niedotrzymania najmniejszej przepisanej przestrzeni uważa się przedstawienie przez plantatora dowodu, że poczyniono przygotowania do uprawy tytoniu w zgłoszonym rozmiarze, że jednak nie można było przeprowadzić uprawy w tym rozmiarze wskutek wydarzeń, którym plantator nie mógł zapobiec, np. wskutek posuchy, powodzi i t. p.

O tych wypadkach obowiązany jest plantator donieść w przeciągu 8-miu dni właściwemu organowi monopolu tytoniowego, wykonywającemu nadzór nad uprawą tytoniu, a organ ten usprawiedliwienie po sprawdzeniu zanotuje w pozwoleniu na uprawę tytoniu.

§ 19. Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego oznacza gatunki tytoniu dozwolone do uprawy w poszczególnych okręgach i miejscowościach.

Odpowiednie nasienie do uprawy tytoniu wydają urzędy i zakłady monopolu tytoniowego bezpłatnie.

Uprawę innego gatunku tytoniu aniżeli dozwolonego w odnośnym okręgu względnie miejscowości uważa się za niedozwoloną uprawę tytoniu.

§ 20. Produkcja liści odrostowych jest zabroniona.

Wyjątkowo w razie zniszczenia liści pierwotnych roślin tytoniowych wskutek klęsk elementarnych, może plantator uzyskać pozwolenie na produkcję liści odrostowych, jeżeli zniszczenie to miało miejsce przed 15 sierpnia 1928 r.

Pozwolenie na produkcję liści odrostowych wydaje urząd względnie zakład monopolu tytoniowego, który udzielił pozwolenia na uprawę tytoniu.

§ 21. Uprawa innych ziemiopłodów pomiędzy roślinami tytoniowymi jest zakazana.

§ 22. Plantatorowie tytoniu obowiązani są pędy boczne i kwiaty roślin tytoniowych obłamywać.

§ 23. Łodygi tytoniowe obowiązany jest plantator, o ile wykup ich nie będzie zarządzony, natychmiast po zbiorze liści a najpóźniej do dnia 15 października 1928 r. zniszczyć w sposób, wykluczający ich użycie do celów, zabronionych ustawą o monopolu tytoniowym.

§ 24. Produkcja nasienia dozwolona jest tylko na zamówienie urzędu względnie zakładu monopolu tytoniowego, który wydał pozwolenie na uprawę tytoniu. W razie zamówienia nasienia plantatorzy obowiązani są zgodzić się na wybór potrzebnej ilości roślin nasiennych na ich plantacjach oraz zastosować się do wskazówek udzielonych przez organa monopolu tytoniowego w przedmiocie produkcji nasienia.

§ 25. Plantatorzy tytoniu obowiązani są oznaczyć plantacje tytoniowe tablicami, wskazującymi imię i nazwisko plantatora oraz numer pozwolenia na uprawę tytoniu.

§ 26. Do czasu odstawienia zbioru tytoniu monopolowi tytoniowemu plantator obowiązany jest donieść w ciągu 8-miu dni właściwemu organowi monopolu tytoniowego, wykonywającemu nadzór nad uprawą tytoniu, o każdym elementarnem lub innym bez winy jego powstałym zdarzeniu, które spowodowało zniszczenie lub uszkodzenie uprawianego przez niego tytoniu.

§ 27. Za wzorowe prowadzenie uprawy tytoniu i dostawę starannie wyprodukowanych liści tytoniowych będą przyznane plantatorom nagrody pieniężne przy odstawieniu zbioru monopolowi tytoniowemu.

§ 28. Sposób uprawy, zbioru, suszenia i przygotowania tytoniu do wykupu określają odrębne instrukcje i zarządzenia. Plantator obowiązany jest stosować się ściśle do postanowień tych instrukcyj i zarządzeń oraz do wskazówek i pouczeń, udzielanych na ich podstawie przez organa monopolu tytoniowego.

§ 29. Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego udzielać może:

- a) upoważnionym plantatorom tytoniu, którzy uprawiają tytoń na przestrzeni gruntu, przewyższającej najniższy wymiar oznaczony w § 7, bezprocentowych zaliczek pieniężnych na rachunek należności za tytoń, odstawiany monopolowi tytoniowemu;
- b) upoważnionym plantatorom tytoniu, którzy zobowiążą się uprawiać tytoń przez okres przynajmniej pięciu lat na przestrzeni powyżej 1 ha, długoterminowych oprocentowanych pożyczek na pokrycie wydatków inwestycyjnych, połączonych z uprawą tytoniu.

§ 30. Tytoń uprawiany bez urzędowego pozwolenia albo na innym gruncie, niż wymieniony w pozwoleniu na uprawę tytoniu, albo innego gatunku, niż dozwolony w odnośnym okręgu i miejscowości, podlega zniszczeniu.

Urzędy i zakłady monopolu tytoniowego mogą stosownie do postanowienia § 58 ustawy karnej skarbowej z dnia 2 sierpnia 1926 r. udzielać osobom, winnym niedozwolonej uprawy tytoniu, dodatkowego pozwolenia na uprawę tytoniu, jeżeli osoby te posiadały wszystkie warunki uzyskania we właściwym

czasie pozwolenia na tę uprawę i jeżeli przestrzeń gruntu zajętego pod uprawę tytoniu odpowiada wymogom, określonym w § 7 oraz jeżeli gatunek uprawianego tytoniu dozwolony jest do uprawy w odnośnej miejscowości.

Urzędy i zakłady monopolu tytoniowego zawiadamiają o udzieleniu dodatkowego pozwolenia na uprawę tytoniu właściwe terytorjalnie urzędy skarbowe akcyz i monopolów państwowych.

§ 31. Uprawa tytoniu podlega urzędowemu nadzorowi. Nadzór ten wykonywają urzędy i zakłady monopolu tytoniowego, wymienione w § 8, w przydzielonych im okręgach uprawy tytoniu i podległe im organa (instruktorzy uprawy tytoniu) oraz władze skarbowe z działu podatków pośrednich (akcyz) i monopolów i organa wykonawcze tych władz.

Urzędy i zakłady monopolu tytoniowego i podległe im organa nadzorcze czuwają nad tem, by plantatorzy stosowali się ściśle do przepisów i zarządzeń, wydanych w przedmiocie uprawy tytoniu, oraz udzielają im w sprawach uprawy tytoniu pouczeń i wskazówek. Prócz tego organa nadzorcze monopolu tytoniowego spełniają wszelkie czynności, mające na celu zabezpieczenie całości zbioru tytoniu dla monopolu tytoniowego, a w szczególności przeprowadzają pomiary plantacji tytoniowych, oszacowanie spodziewanego zbioru liści tytoniowych, kontrolują zapasy tytoniu po zbiorze i t. p.

Organa, powołane do wykonywania nadzoru nad uprawą tytoniu, uprawnione są do wstępu na grunty oraz do wszystkich budynków, w których tytoń jest przechowywany.

Czynności te należy wykonywać w obecności plantatora lub członka jego rodziny.

Sposób wykonywania nadzoru nad uprawą tytoniu przez władze skarbowe oraz ich organa wykonawcze określają odrębne przepisy.

§ 32. Na zasadzie art. 21 ustawy o monopolu tytoniowym wójtowie (naczelnicy gmin) obowiązani są współdziałać w przyjmowaniu zgłoszeń na uprawę tytoniu, wspierać organa, powoływane do wykonywania nadzoru nad uprawą tytoniu w wykonywaniu ich czynności i uczestniczyć na żądanie tych organów w ich czynnościach, wreszcie podawać zgodnie z prawdą informacje w sprawach uprawy tytoniu.

Zarządom gmin wypłacać będzie Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego za każdy dzień asystencji, udzielonej na żądanie organów nadzorczych monopolu tytoniowego, wynagrodzenie w wysokości 5 złotych.

§ 33. Ceny wykupu, terminy i miejsca dostawy tytoniu ustala odrębne zarządzenia.

§ 34. Dla celów doświadczalnych może Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego według swego uznania udzielać pozwolenia na uprawę tytoniu na całym obszarze Państwa.

§ 35. Warunki uprawy tytoniu dla celów ściśle naukowo-doświadczalnych określi w każdym poszczególnym wypadku Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Zgłoszenia o pozwolenia na taką uprawę należy składać do Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Państwowe zakłady naukowe i szkoły rolnicze, tudzież zarządy państwowych ogrodów botanicznych mogą uprawiać tytoń w powyższych celach bez formalnego pozwolenia, obowiązane są jednak zawiadomić o tem Dyrekcję Polskiego Monopolu Tytoniowego najpóźniej do końca czerwca 1928 r.

§ 36. Zezwala się na uprawę w celach zdobniczo-ogrodniczych następujących odmian rośliny tytoniowej: *Nicotiana affinis vel alata*, *Nicotiana Sanderiae vel Sanderiana purpurea i rosea* tudzież *Nicotiana colossea* (*Nicotiana albo Lehmannia tomentosa*).

Osoby, które wymienioną roślinę zasadziły i pielęgnują, obowiązane są zawiadomić o tem najpóźniej do końca czerwca 1928 r. miejscowo właściwy organ Kontroli Skarbowej.

Zaniechanie doniesienia pociągnie za sobą karę przewidzianą w art. 62 ustawy karnej skarbowej z dnia 2 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 609).

§ 37. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: G. Czechowicz